

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, July 10, 1981

Nr. 134

PRANCUZAI IVEDA 35 DARBO VALANDAS

JUGOSLAVAS KRITIKUOJA SOVIETINĖ Tautybių POLITIKĄ

Pernai Jugoslavijoje išėjo slovenų žurnalisto Janezo Staničiaus knyga "Komunizmo kryžkelė", kurioje jis kaltina Sovietų Sąjungos vadus mėginimu užgauti savo valdžią ant kitų komunistinių ir nekomunistinių kraštų. Autorius kritikuoja Maskvos politiką nerusų tautų atžvilgiu. Toji politika, rašo jis, ramiš centro ir rusų tautos hegemonija, kurios šaknys glūdi pačioje sovietinės sistemos prigimtyje. Rusų tauta "prisiskyrė savo kultūrai bei savo gyvenimo būdai ypatingą vaidmenį ir juos praktikoje beveik sutapatino su socializmu kaip tokiu".

Taip pat, rusų tauta laikoma "svarbiausia tauta" ir "internacionalizmo" terminas interpretuojamas kaip "korektiškas požiūris į rusų tautą". Žiūrint iš marksistinio taško, rašo Stanič, sovietinė tautybių politika turi "labai abejotiną ypatybę".

KURDAI SAUGO BUVUSI PREZIDENTĄ BANI SADR

TEHERANAS. — Irano vyriausybė trečiadienį atšaukė sargybą iš viso turkų pasienio. Irano vyriausybė žinojo, kad Bani Sadr kurį laiką slapstėsi pas kurdus, bet dabar islamiečiai, matyt, įsitikino, kad Bani Sadr jau yra užsienyje. Ne atšaukė visus pasienio sargius. Saugodama pasienį, šalio policija nuovada bus prijungta prie sanatorijos, ideologinės doktrinacijos centras bus paverstas mokykla, ir provincinės valdžios štabas peris į visiško meninį ir politinių organizacijų rankas.

SUVALKŲ "SOLIDARUMO" SKYRIAUS LAIMEJIMAI

Suvalkuose veikia vienas dinamiškiausių "Solidarumo" skyrių visoje Lenkijoje. Reuters žinių agentūros pranešimu (1981 balandžio 26), šis skyrius išsuderėjo svarbiu nuolaidė iš valdžios atstovų. Viena Susiekų policijos nuovada bus prijungta prie sanatorijos, ideologinės doktrinacijos centras bus paverstas mokykla, ir provincinės valdžios štabas peris į visiško meninį ir politinių organizacijų rankas.

DERWINSKIS APIE "RADIJO KARĄ"

Apie "tarptautinį radijo karą" žurnale "Journal of Electronic Defense" (March/April, 1981) rašo Lietuvos bičiulis kongresmanas Edward I. Derwinski. Jis apgailestauja JAV-ų radijo laidų į Sovietų Sąjungą ir Rytų Europą susilpninimą, ypač dėl lėšų sumažinimo. Centrinės žvalgybos Agentūros (CIA) apskaičiavimu, Sovietų Sąjunga kasmet išleidžia 300 milijonų dolerių tų laidų trukdymui — keturis sykius daugiau už JAV biudžetą toms laidoms.

"Laisvosios Europos Radiją" (Radio Free Europe) ir "Laisvės Radiją" (Radio Liberty) Derwinski apibūdina kaip vietinių

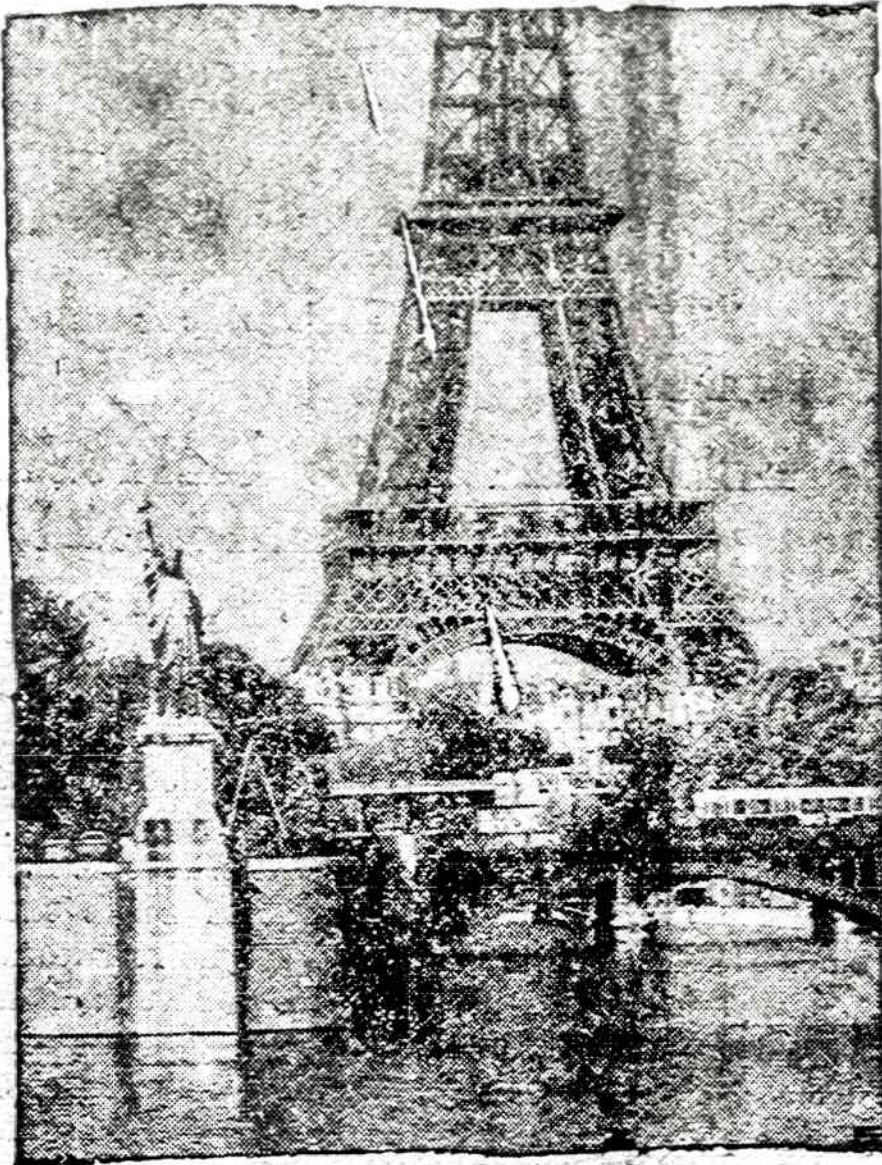
Liepos 24 dieną Irane bus naujo Irano prezidento rinkimai. Vidaus reikalų ministeris pasakė, kad jau yra 70 kandidatų prezidento pareigoms. Parlamentas padarė perversmą prieš Bani Sadr. Dabar islamiečiai rinko naują prezidentą.

Kalifornijos specialioji komisija pakalino ir veda kvotą prieš gubernatoriaus Edmund Brown štabo pareigūnus, sunaikinusius ar suklastojusius dokumentus dėl korupcijos.

Burmistrė Jane Byrne norėjo uždėti 1% mokesčių visoms Chicagoje parduodamoms prekėms, bet antradienį sutiko neimti tą procentą už vaistus ir maistą. Lėšos, skiriamos CTA susisiekimui gerinti.

Buvęs prez. Jimmy Carteris trečiadienį kritikavo prezidento Reagano administracijos vedamą politiką.

Prancūzijos vyriausybė per ketverių metų laikotarpį įves 35 valandų darbo savaitę ir jau dabar imsis pataisyti santykius su užsienio pramonės bendrovėmis

JIMMY CARTERIS KRITIKUOJA PREZIDENTĄ RONALD REAGANĄ

SUSKILO KONSERVATYVŲS DEMOKRATAI DĖL PARAMOS ADMINISTRACIJAI KONGRESE

WASHINGTON, D.C. — Liepos 3 d. buvęs prezidentas Jimmy Carteris paršė bendrą laišką savo buvusiesiems kabinetarams ir kitiems aukštiesiems pareigūnams. Jame kritikuoja prezidento Reagano biudžetą ir politiką.

Pirmiausiai kritikuojamas biudžeto mažinimas. Rašoma, kad dėl to mažinimo, valstijoms ir miestams reikės kelti mokesčius vietoj gaunamos federalinės paramos, nes kas nors turi sumokėti už programą, kuriu pliečiai nemori nustoti. Bus apmokėtos nuosavybės ir tai blogai atsilieps į krašto ekonomikę. Biudžeto sumažinimą pajus didelis amerikiečių skaičius: studentai, ūkininkai, pensininkai, netgi dirbantieji. Blogai patartų programų pravedimui prezidentas Reaganas naudoja politinį spaudimą Kongrese. Kai kurių programų, kaip oro ir aplinkos švara, atmetimas yra visiems žalingas.

Tačiau didžiausios kritikos susilaukė užsienio politika, ypačiai nenoras derėtis su Sovietų Sąjunga dėl atominių ginklų apribojimo. Tuo leidžiama komunistų propagandai nuoditi taiką mylinčių žmonių protus ir širdis, kad jie nori susitari, tik neranda atgarsio. Ta propaganda labai silpnina Siaurės Atlanto Sąjungos narių moralę. Blogi atgarsiai yra tarptautinėje žmogaus teisių srityje, ypač Argentinoje.

Jimmy Carteris savo laiške pažymėjo, kad anksčiau tylėjo apie blogybes, leisdamas prezidentui apsiprasti su pareigomis ir situacija. Penkių ir pusės mėnesio tiems dalykams pakanka. Kongreso atstovas Ken Holland, konservatyvus demokratas iš Pietų Karolinos, pareiškė — DuPont chemikalų bendrovė sutiko perimti Conoco naftos

be, kad iširo 29 konservatyvių demokratų koalicija, besalyginiai rėmusi prez. Reagano programą bei ekonominę politiką. Dabar tokių yra tik 10. Devyni yra dar neapsisprendę, gi likę desimtukas remia demokratų pateiktą biudžetą, mokesčių mažinimą ir kitas programas. Į jų tarpą įsirikiuoja ir atstovas Ken Holland.

DIDŽIOJO LEKTUVO MOTORAI SUSTOJO

WASHINGTON, D.C. — Praeiti sekmdienį didysis United Airlines lėktuvas Boeing 747, vežęs 308 keleivius ir 12 žmonių įgulą, pradėjo leistis žemyn. Jis paprastai skrenda 37,000 pėdų aukštumoje, bet dviem motorams sustojus (kitas pranešimas pažymi, kad visi keturi motorai sustojo), lėktuvas tuojau nusileido 13,000 pėdų.

Lakūnas buvo rimtai susirūpinęs, nežinant to sustojimo priežasties. Visvien po kurio laiko jam pavyko vėl užvesti motorus ir lėktuvas laimingai patysiekė Honolulu. Lėktuvas tvarkingai nusileido ir visi keleiviai sėkmingai išlipo, kai kurie net nepastebėję, kokiame pavojuje jie buvo patekę.

Dvi komisijos tyrinėja, kas galėjo atsitikti su motorais. Komisijų nariai klausinėja mechanikus ir lėktuvo kapitoną.

Rusai nesitrauks iš Afganistano, jeigu kaimyninės valstybės nepripažins B. Karmalio vyriausybės, pažymėjo Brežnevas Vakarų atstovams. Iranas ir Pakistanas Karmalio vyriausybės nepripažins, nes ją į Afganistaną atnešė Sovietų karo jėgos.

DuPont chemikalų bendrovė sutiko perimti Conoco naftos

DEMONSTRACIJOS PRIES EKONOMINĘ POLITIKĄ

CHICAGO, Illinois. — Antradienį, McCormick Place, prezidentas Reaganas dalyvavo gubernatoriaus Thompsono ruošiamuose pietuose, tikslu sukelti lėšų perrinkimo reikalams. Susitelkia 1,125,000 dolerių. Tačiau prie salės demonstravo apie 5,000 asmenų, pasivadusių koalicija prieš Reagano ekonominę politiką.

Laike pietų prie salės durų privažiavo du limuzinai ir 13 jais atvažiuosiusi asmenų buvo leisti į salę. Septyni iš jų išsitraukė iš po švarkų ir rankinukų plakatus su įrašais prieš prezidentą Reagana. Jiems atsisakius aplėisti salę, visi septyni buvo areštuoti ir uždėtas 35 dolerių areštatas. Tarp areštuotųjų buvo du kunigai: William Hogan ir Robert Ressie.

NUTEISTAS UŽ ŽYDŲ PERSEKIOJIMĄ BELGIJOJE

Kiel miesto teismas, Vakarų Vokietijoje, po 7 mėnesių proceso, nuteisė buvusį SS karininką Kurt Asche septynerus metų kalėti už 25,000 Belgijos žydų išsiuntimą į Auschwitzo ir kitas naikinamąsias stovyklas Antrojo Pasaulinio karo metu. Jis buvo vadinamas Belgijos Eichmanu.

Teisėjui Rudolf Dann paskelbus sprendimą, salėje pasigirdo pritarimo ir protesto balsai. Teisėjas Dann pareiškė, kad nėra prasmės teisti didesne bausme jau seną žmogų. Kurt Asche yra 71 metų amžiaus.

NERAMUMAI BRITANIJOJE

Trečiadienį Liverpoolio jaunų negrų maištas persimetė į Manchesterio miestą. Naktį virš 1,000 negrų ir baltų jaunuolių 4 valandas atakavo akmenimis, plytgaliais ir bonkėmis policijos stotį. Išdauzyti langai, padegtos kieme policijos bei privačios mašinos, vienas policijos tarnautojas sužeistas.

Premjerė Margaret Thatcher pareiškė, kad įstatymai turi būti įvykdyti ir žmonės apsaugoti. Girdisi balsai už griežtesnių imigracijos įstatymų įvedimą.

Kariuomenės vadovybė nenori šaukti karo tarnybon motorų, bet štabas norėtų gauti 100 tūkst. sveikų vyrų.

BALFo įstaiga šštadienį bus atdara nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sunegalavusiems gydytojais suteiks pagalbą ir patikrins kraujo spaudimą.

Prez. Reaganas nesirengia atšaukti marinių iš Guantanamo, nes ta bazė priklauso JAV-ems. Kol rusai naudoja Kubą savo agentams perimti į Vidurio ir Pietų Ameriką, mariniai nesisitrauks iš Guantanamo.

Kinijos vicepremjeras Teng buvo patenkintas sekr. Haig vizitu, bet naujas komunistų partijos pirmininkas Hu Jaobangas yra kitos nuomonės.

RENGIASI NACIONALIZUOTI DVI DIDELES AMERIKIEČIŲ BENDROVES

NEBUS BEDARBIŲ, NEBUS BADAUJANČIŲ, KIEKVIENA SEIMA TURES PASTOGĘ

TEIS UŽ "NUSIKALTIMUS PRIEŠ DIEVĄ"

BEIRUTAS, Libanas. — Ketvirtadienio rytą Irano parlamentas davė labai plačius įgaliojimus krašto prokurorams, teisėjams ir specialioms islamo teisėms. Parlamentas aptarė ir priėmė įstatymus, kurie žymiai papildo dabartinį Irano teisybę.

Parlamentas leido teisėjams bausti krašto gyventojus už "nusikaltimus prieš Dievą". Jei kas įžeidžia musulnų ar ajatolą, tai jis netiesiogiai nusikalsta ir prieš Dievą. Teisėjas turi teisę skirti tokiam nusikaltėliui mirties bausmę.

Kitas paragrafas sako, kad teismas ar teisėjas gali nubausti nusikaltėlį, jeigu jis "kėlė netvarką politiniais sumetimais". Tokį nusikaltėlį teismas gali irgi nubausti mirties bausme. Šie teismai prasidės visose krašto provincijose.

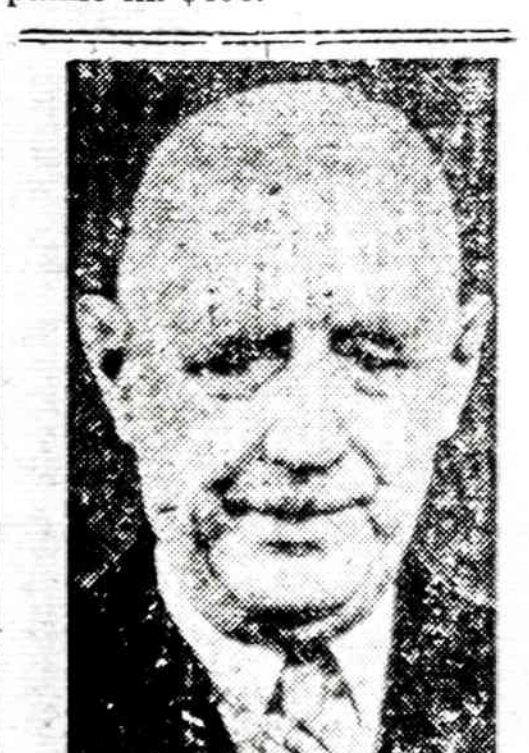
LENKIJOS LAKŪNAI STREIKAVO 4 VAL.

VARŠOVA, Lenkija. — Ketvirtadienio rytą Lenkijos lakūnai streikavo prieš LOT valstybinę oro liniją, protestuodami prieš transporto ministerio atsisakymą pripažinti unijos išrinktą direktorių.

Trečiadienį vieną valandą streikavo darbininkai ir vėliau ketvirtadienį ruošėsi porai valandų streikuoti transporto darbininkai. Už savaitės vyks Lenkijos komunistų partijos suvažiavimas. Vyriausybės nariai ne sutikėjo tokių darbininkų protestus.

Menachem Begin pasigyrė kad jau sudarė kalicinį kabinetą, bet darbiečiai reikalauja patikrinti balsus Izraelio okupuo tose srityse.

Ketvirtadienį aukso uncija pakilo iki \$406.

Charles de Gaulle buvo įsitikinęs, kad jo įvesti patvarkymai Prancūzijoje galios ilgus metus, bet naujai išrinkta prancūzų vyriausybė paprašė parlamentą panaikinti patvarkymus, izoliavusius Prancūziją nuo Vakarų Europos.

PARYZIUS, Prancūzija.

Trečiadienio vakarą prancūzų premjeras Pierre Mauroy pranešė parlamentui, kad dabartinė vyriausybė yra pasiruošusi padaryti kelias svarbias ekonomines ir politines pakeitas, kad krašto gyventojai nebadautų, nebūtų be pastogės ir visą laiką neturėtų būti susirūpinę dėl savo ateities, nebūdami tikri, ar rytojų galės pamaitinti savo šeimas. Šimtmečio pradžioje Prancūzijos socialistai kovėjo už 40 darbo valandų savaitę. Šiandien gamyba tiek pagerėjo, kad gali pagaminti žymiai daugiau prekių, negu pagamindavo šimtmečio pradžioje, todėl vyriausybė planuoja įvesti 35 valandų darbo savaitę. Vyriausybė tikisi sumažinti bedarbių skaičių, panaikinti badaujančias šeimas ir parūpinti visoms šeimoms pastogę, kaip ją aprūpino vokiečiai, švedai ir norvegai.

Prancūzijos vyriausybė šio klausimo sprendimo neatidėlios, nelauks geresnių laikų ir netoleruos bandymų sustabdyti vyriausybės paruoštų planų įvykdymą. Vyriausybė yra įsitikinusi, kad reikalingas reformas galima praveisti demokratiniomis priemonėmis, kad nereikėtų kelti revoliucijos ir naikinti ūkį bei gėrybes. Premjeras prašė parlamentą narių kooperacijos.

Premjeras Mauroy pranešė parlamentui, kad vyriausybė rengiasi pirmon eilėn imtis šių pagrindinių dalykų:

1) Nacionalizuoti visus Prancūzijos bankus; išimtis bus padaryta mažiems bankeliams ir užsieniečių kapitalų kontroliuojamiems bankams. Vyriausybė imsis priemonių, kad šie bankai nebūtų žalingi Prancūzijai ir neišsivežtų kapitalo, reikalingo pramonei ir krašto ūkiui;

2) Vyriausybė planuoja nacionalizuoti ginklus gaminančią pramonę ir dvi Amerikos korporacijas, kurios padeda Prancūzijos pramonei gaminti ginklus. Prancūzai yra pasiryžę nacionalizuoti dvi Amerikos bendroves. Viena dvi lėktuvus, o antroji paruošia viskius elektrominius įrenginius. Prancūzų vyriausybė nėsirengia nusavinti JAV bendroves, bet yra pasiryžusi susitarti dėl kainų ir sumokėti. Manoma, kad nacionalizavimas palies Honeywell bendrovę, kuri Prancūzijoje įsteigė savo dirbtuves ir gamina patias naujusias elektronines priemones. Prancūzai mokės užsieniečiams už nusavintas dirbtuves ar net pramonės šakas.

Vyriausybė nori, kad dabartinis parlamentas tuojau svarstyty baigiamas ruošyti nacionalizacijos planus ir pritaikytų juos gyvenime. Socialistai turi reikalingą daugumą parlamente. Dar prisideda 44 komunistų balsai. Dešinieji nušvilpė komunistus, kai jie įžengė į parlamentą.

KALENDORELIS
Liepos 10: Septynių Brolių mtegančių, Ežerėnė, Svitra, Mantrimas.
Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:26. Oras šiltas, ne toks drėgnas.

ATSARGIAI — NUODAI

(Tėsinys)

Rimtų priekaištų verta ir mūsų pramonė, kuri nuodinguosius chemikalus blogai įpakuoja, netinkamai išfasuoja. Kolūkiečiams neretai tenka rankomis žarstyti juos į mažesnes krūves, skiesti ir pilstyti į mažesnius indus.

O dar blogiau tai, kad dar nežinoma kolūkių neturi elementariausių sąlygų chemikalams laikyti.

Ukmergės rajone vaikas aptiko niekieno nesaugomą statinę su kažkokių skysčių. Netverdamas smalsumu, jis gurgstelėjo jo paragauti. O ten buvo chlorpina. Visos gydytojų pastangos išgelbėti berniuko gyvybę buvo bergėdžios.

Kelmės rajone mažas vaikas palaizė besimėtantį tuščią buteliuką nuo chloroformo. Pasekmės irgi buvo tragiškos.

Vaikai kalti nebent dėl savo nenumaldomo vaikiško smalsumo, traukiančio juos prie kiekvieno neregėto daikto. O štai su suaugusiais dėdėmis visai kita kalba.

Visiškai neleistina, kad kaikiuriuose kolūkiuose nuodingųjų chemikalų sandėliai neaptverti, kad į jų teritoriją, beuėjant grūdus, ruošiant cheminius skiedinius, atklysta ne vien naminiai gyvuliai, bet ateina pažiopsoti ir vaikai, ir net suaugusieji. Tikras nusikaltimas daromas tada, kai neišnaudotų chemikalų atsargos išpilamos čia pat prie sandėlių, netgi nepaisant paviršiaus nuolydžio. Tokiu būdu chemikalai kartais nuteka į šulinius, tvėnkinius, ežerus. Dar dažnai matome amoniako vandens cisternas, stovinčias ežerų upių pakrantėse. Tad ko besistebėti, kad mūsų vandenyse iškrin ta vėžiai, žuvis!

Maždaug dvidešimt procentų Lietuvos kolūkių neturi jokių sąlygų laikyti nuodinguosius chemikalus, neturi tam specialaus epidemiologinės valdybos leidimo. O kaip žinia, vienokių ar kitokių chemikalų gauna visi kolūkiai.

Apsaugos taisyklės reikalauja, kad kolūkiečiai, dirbantys su chemikalais, būtų specialiai apmokyti, turėtų apsauginius drabužius, kaukes arba jų pakaitalus, guminius batus. Deja, tuo irgi ne visi kolūkiai pasirūpina. Dar būna atsitikimų, kada žmogus, beiečavęs grūdus ar purkštes medžius, su tais pačiais drabužiais pareina namo, valgo pietus, prižiūri vaikus, atlieka namų ruošą.

Viename švenčionių rajono kolūkyje žmonės atsisakė dirbti be specialių drabužių. Rodos, pirminkas paprasčiausiai turėtų nupirkti juos ir duoti darbininkams. Bet jis rado "geresnę" išeitį.

"Ko jūs bijote be specialių drabužių dirbti su granožanu! — kibo įtikinėti jis. — Juk jis visai nuodingas. Norite, aš galiu juo visą sauja suvalgyti."

Pirminkas, aišku, granožano nevalgė. Užtat kolūkiečius įkalbino pasirašyti, kad jie sutinka apsieiti be specialios aprangos.

Lėta apsinuodijimą nuodingaisiais chemikalais sunku greitai pastebėti. Nuodai pamažu miligramais kaupiasi organizme, maisto produktuose, pašaruose, kenkdami žmonių ir gyvulių sveikatai. Jautresni jiems vaikai, senyvi arba ligoti žmonės, kurie gali greitai susirgti.

Touel ypač pasipiktinimą kelia įvykiai, buvę Palangoje ir Alytaus rajone. Ten apsilankė mūsų darbuotojai pasakojo matę šiuose miestuose skelbimus, kviečiančius vaikus rinkti kolo-rado vabalą. Pasirodo, čia kolo-rado vabalu apkresti plotai buvo apdulkinami DDT preparatu iš lėktuvo (pirmas nusižengimas, nes ši chemikalą draudžiama barstyti iš lėktuvo). Po to buvo mobilizuojami mokiniai už tam tikrą mokėstį rinkti apnuodytus vabalus. Tuo pačiu vaikai patys nuodijosi.

Ilgiau veikiančiais chemikalais apdoroti didesni plotai turi būti paženklinoti ir juose būtina tam tikram laikui uždrausti rinkti uogas bei kitus augalus. To

Japonų jūrų bangos

irgi nebuvo padaryta. Todėl praejusiu metų vasarą grupelė vaikų, išėjusių į mišką pauogaui, apsinuodijo tiek, kad prireikė juos vežti į ligoninę.

Kai nuodingieji chemikalai kolūkiuose netinkamai laikomi bei blogai saugomi, jų gauti gali kas tik nori. Neišmanantys žmonės naudoja juos butyje, naikindami parazitus. Utenos rajone kolūkiečiai, kad stipriau veikytų, sumaišė granožaną su heksachloranu ir šiuo mišiniu kas šeštadienį emė barstyti butą, kad neliktų blusų (!). Keturiolikos metų berniukas susirgo iš lėto. Pajuto silpnumą, nusetojo apetito, negalėjo vaikščioti. Vėliau nebeįstengė nei pakelti rankas, nei atsistoti. Po to berniukas buvo visiškai paraližuotas. Ligoninėje jis išgulėjo tris ar keturis mėnesius, kol įstengė paimti sauską į rankas.

Vienoje Ignalinos rajono šeimoje emė dėtis keisti dalykai: Krito veršukas, paršiukas, išgaišo šuo. Po metų įvairiose Vil-

A. TAMULYNAS

LIETUVIAI SAVO GIMTOSIOS KALBOS TYRINĖTOJAI

JUOZAS BALČIKONIS

J. Balčikonis (1885-1969 m.) gimė Panevėžio apskr., Eriškių bažnytkaimyje. Baigė Panevėžio gimnaziją. 1911 m. įstojo į Petrapilio universiteto istor.-filologijos fakultetą.

Balčikonis daugiausia dirbo kaip mokytojas. Dėstė lietuvių kalbą gimnazijose. Jis surinko Jablonskio straipsnius iš įvairių leidinių — juos sugrupavo pagal tematiką ir juos išleido — susidarė net penkios didelės knygos. Jis žymus lautosakos rinkėjas — jo svarbiausias tautosakos darbas "Druskininkų dai-

nos", išleistas po jo mirties — 267 dainos. 1924 m. Balčikonis Kauno universiteto hum. mokslų fakulteto lietuvių kalbos docentas. 1927-31 metais teologijos fil. fakulteto docentas. 1930 m. Balčikonis paskiriamas Būgos Lietuvių kalbos žodyno redaktoriumi. Balčikonis su savo pagalbininkais atliko svarbų darbą mūsų leksikografijai — prie Būgos surinktu žodžių dar triskart tiek surinko Liet. kalbos žodynui.

Balčikonis rūpinosi mūsų kalbos kultūra — taisyklinga kalbos svarbota. Be to, jis yra išvertęs į lietuvių kalbą J. Verne "Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų", "Hauffo pasakas", "Brolių Grimų", Anderseno ir kt. Perredagavo ir išleido Valančiaus raštus, 1932-1936 m. suredagavo ir išleido Jablonskio raštus — 5 toms. Suredagavo "Liet. k. žodyno" I ir II tomą, ir kt.

Balčikonis, Jablonskio mokslo tęsėjas, mirė Vilniuje, palaidotas savo gimtajame bažnytkaimyje, Eriškių kapinėse.

Rašydamas apie kitataučius kalbininkus, garsinusius savo veikaluose lietuvių kalbą, paminėjau tik dalį jų, kurie, mano manymu, yra daugiau pasidarbavę lietuvių kalbos garsinimu. Tikrai daug dar jų liko nepaminėti, kurie tyrinėjo ir dabar tyrinėja lietuvių kalbą. Juk tokiuose straipsniuose, kurie buvo Naujienose atspausdinti, neįmanoma plačiai apžvelgti išnagrinėti minėtų kalbininkų mokslinių darbų. Tai reikėtų platesnių studijų, moksliška pagrįstų.

Iš lietuvių kalbininkų paminėjau tik pačius pirmuosius — mūsų kalbotyros pradininkus, duodamas trumpą jų darbų apžvalgą. Nepaminėjau net mūsų žymių kalbininkų: prof. Pr. Skardžiaus, prof. A. Seliš (abu jau mirę), prof. F. Joniko ir kitų. O tikrai lietuviams būtų praverdantys daugiausia žinoti apie mūsų kalbininkų atliktus lietuvių kalbos baruose darbus. Na, tikėkim, kas nors tai padarys.

Džiugu, kad ir pavergtoji Lietuvoje turime gabių kalbotyros mokslė darbuotojų (lituanistų),

nos", išleistas po jo mirties — 267 dainos.

1924 m. Balčikonis Kauno universiteto hum. mokslų fakulteto lietuvių kalbos docentas. 1927-31 metais teologijos fil. fakulteto docentas. 1930 m. Balčikonis paskiriamas Būgos Lietuvių kalbos žodyno redaktoriumi. Balčikonis su savo pagalbininkais atliko svarbų darbą mūsų leksikografijai — prie Būgos surinktu žodžių dar triskart tiek surinko Liet. kalbos žodynui.

Balčikonis rūpinosi mūsų kalbos kultūra — taisyklinga kalbos svarbota. Be to, jis yra išvertęs į lietuvių kalbą J. Verne "Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų", "Hauffo pasakas", "Brolių Grimų", Anderseno ir kt. Perredagavo ir išleido Valančiaus raštus, 1932-1936 m. suredagavo ir išleido Jablonskio raštus — 5 toms. Suredagavo "Liet. k. žodyno" I ir II tomą, ir kt.

Balčikonis, Jablonskio mokslo tęsėjas, mirė Vilniuje, palaidotas savo gimtajame bažnytkaimyje, Eriškių kapinėse.

Rašydamas apie kitataučius kalbininkus, garsinusius savo veikaluose lietuvių kalbą, paminėjau tik dalį jų, kurie, mano manymu, yra daugiau pasidarbavę lietuvių kalbos garsinimu. Tikrai daug dar jų liko nepaminėti, kurie tyrinėjo ir dabar tyrinėja lietuvių kalbą. Juk tokiuose straipsniuose, kurie buvo Naujienose atspausdinti, neįmanoma plačiai apžvelgti išnagrinėti minėtų kalbininkų mokslinių darbų. Tai reikėtų platesnių studijų, moksliška pagrįstų.

Iš lietuvių kalbininkų paminėjau tik pačius pirmuosius — mūsų kalbotyros pradininkus, duodamas trumpą jų darbų apžvalgą. Nepaminėjau net mūsų žymių kalbininkų: prof. Pr. Skardžiaus, prof. A. Seliš (abu jau mirę), prof. F. Joniko ir kitų. O tikrai lietuviams būtų praverdantys daugiausia žinoti apie mūsų kalbininkų atliktus lietuvių kalbos baruose darbus. Na, tikėkim, kas nors tai padarys.

Džiugu, kad ir pavergtoji Lietuvoje turime gabių kalbotyros mokslė darbuotojų (lituanistų),

kurie yra išleidę tikrai neblogų lituanistinių veikalų. Atsiminkime, kokios ten yra jų darbo sąlygos: lietuvių kalba stumiama iš mokyklų, vietoj jos begėdiškai grūdama lietuviams rusų kalba. Lietuvos pavergėjams nori atimti iš lietuvių jų brangiausią turtą — sunaikinti jų gimtąją kalbą.

LKVS "Ramovė" ir LDK Birutės Dr-jos Čikagos skyrių narių metinė išvyka į International Friendship Gardens, Mich., prie Lietuvos Respublikos Prezidentų eglių, įvyks š. m. liepos m. 26 d., sekmadienį. Numatoma vykti savomis susisiekimo priemonėmis ir autobusu, kuris esant pakankamam skaičiui norinčių, bus nusamdytas. Birutininkės ir ramovėnai norintieji vykti autobusu iki š. m. liepos mėnesio 20 d. prašė P. K. Leonaitienė — telf. 778-0333 arba A. Repšui — telf. 544-3880. Kviečiamos visos birutininkės, ramovėnai ir šauliai su šeimomis dalyvauti.

Čikagos, Detroito, Cicero šaulių KULTŪRINIS SAVAITGALIS ir tralicinė JŪROS DIENA, kurią šiais metais rengia Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa, įvyks š. m. liepos m. 25-26 d. d. Union Pier, Mich.

Programoje: Liepos m. 25 d. (Lietuvių salėje) — atidarymas, jūrų šaulių pasitarimas, rašytojo A. Kairio paskaita ir vakarėvis dalyvių bendras pasilinksminimas. Liepos m. 26 d. (Gintaro vasarvietės rajone) vėliavų pakėlimas, pamaldos, paežerė mirusių pagerbimas ir vainiko nuleidimas, uždarymas. Vyks tampa į International Friendship Gardens kartu su ramovėnais pagerbti Lietuvos Respublikos Prezidentų amžiną atminimą.

Kviečiami visi šauliai, birutininkės ir ramovėnai gausiai dalyvauti.

Ateities tiltas

VALANČIAUS REIKŠMĖ LIETUVIŲ TAUTAI

Motiejus Valančius gimė 1801 m. Telsių apskr., Zemaitijoje. Baigęs mokslus, buvo įšventintas vyskupu. Valančius buvo pirmasis vyskupas Lietuvoje, kilęs iš paprastų kaimiečių, o ne iš bajorų tuomo. Todėl dažnai buvo vadinamas "muzikų vyskupu". Kadangi Valančius buvo žemaitis, tvirto charakterio, tai jokia pajuoka jo neveikė. Jis laikėsi arčiau valstiečių.

Vysk. M. Valančius rūpinosi ne tik Bažnyčios reikalais, bet ir tautos reikalais. Valančius mokė žmones dorumo, blaivumo, teisingumo, bet didžiausias jo nuopelnas yra tas, kad jis išmokė beveik visą lietuvių tautą skaityti ir rašyti. Iki to laiko mažai kas rūpinosi liaudies švietimu. M. Valančiaus vyskupavimo laikotarpyje žemaičiuose beveik išnyko beraščiai.

M. Valančius buvo pirmasis prozos pradininkas. Jis rašė vaikams, paaugliams ir suaugusiems žmonėms. Jo raštai yra pamokomojo pobūdžio. Jais Valančius rodė kokią žmonių ydą, blygbę ir ragino pasitaisyti.

19 amž. rašytojų tarpe nėra jam lygaus rašytojo. Juo žmonės labai pasitikėjo. Vysk. M. Valančius buvo didelis kovotojas už raštą ir knygas, kartu su savim ištraukdamas ir dalį tautos. Savo kova jis apsaugojo tautą nuo dvasinio sunaikinimo.

Laura Putriūtė, VIII kl.

"AFRIKIEČIŲ HUMORAS"

Machmud I sukūrė Machmud. — Kodėl tu mane įžeidinėjai, prieš žmonių vadindamas mane idiotu? — įpykęs Machmud klausia drauga.

— Atsiprašau, nežinojau, kad tai yra paslaptis, — pasiteisina Machmud I.

Alderman Frank Brady

ŠEŠTADIENI VISI LIETUVIAI I MARQUETTE PARKĄ

Chicago miesto taryba priėmė šią

REZOLIUCIJĄ

Chicago burmistrė ir Chicago miesto štabas, susirinkęs 1981 m. gegužės 29 d. savo posėdžiu, nubalsavo ir patvirtino, kad š. m. liepos mėn. 11 ir 12 dienas yra skiriamos pagerbti virš 125,000 lietuvių, Amerikos piliečių, jų kultūrą bei papročius ir toje rezoliucijoje tos dvi dienos pavadintos "LIETUVIŲ DIENOMIS CHICAGOJE" ir kad jie visi jungiasi kartu su miesto gyventojais, pagerbdami lietuvių gyventojus Chicagoje.

Ta proga liepos 11 dieną, tarp Artesian ir Washtenaw gatvių, Lithuanian Plaza Court (96-oje gatvėje) nuo 11 val. ryto iki 11 val. vakaro įvyks FESTIVALIS. Šiam projektui atsakingai eis pareigas komiteto koordinatoriai, tai sen. Frank D. Savickas, kun. Antanas Zakarauškas, ald. Frank Brady, Zigmąs Mikuzis, Aldona Palukaitienė ir daugelis kitų gerbinių darbuotojų apylinkės vadovų.

Ald. Frank Brady

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

See U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity or 5 years (4.4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

Kool-Aid... On A Stick
BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor
2/3 cup sugar
1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper-cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick or spoon into each. Freeze until firm. Makes about 20.

Ratai be vežimo, ar galva be smegenų?

Šių metų liepos mėnesio 7-tos dienos DRAUGE atspausdintas įvadinis, pavadintas jį "MCSU PARTIJOS — RATAI BE VEŽIMO" Jo autorius — M. Dr.

Pirmosios šio sofistinio straipsnio eilutės taip skamba: "Kartais nuo karto pas mus dar vis pakenkamas politinių partijų reikalingumo išsivijoje klausimas. Deja, tose diskusijose dažnai būna arba per daug polemikos, arba per daug fantazijos, atsisiejimo nuo gyvenamosios tikrovės. Dėl to norėume šįkart klausimą pasvarstyti ir ramiau tonu, ir atsizvelgdami į konkrečią mūsų situaciją — tokią, kokia yra, o ne tokią, kokia išvaizduojame esant".

Atidžiai perskačius visas šias eilutes, gavosi vaizdas, kad jų autorius tikrai mėgina visas lietuvių partijų egzistencijos problemas rimtai panagrinėti. Deja, vos kiek toliau paskaičius, gavosi prišingas įspūdis. Pirmiausia krito į akis toks jo posakis: "Negalime atsakyti į klausimą, ar politinės partijos mums išsivijoje yra reikalingos, pirm neatsakę į klausimą, kam aplamai jos reikalingos..." Jei jau M. Dr. mano, ar išvis partijos žmonijos gyvenime yra reikalingos, tai belieka tik viena išvada, kad tokio klausimo kėlėjas visai neturi jokio supratimo kas yra politinės partijos, ir kaip jos atsiranda. Ne mano reikalas čia įrodinėti politinių partijų reikalingumą, nes jas išsūkia pats gyvenimas, nežiūrint kokiose apylostose viena ar kita žmonių grupė gyvena. Visuose pasaulio kontinentuose egzistavo, egzistuoja ir egzistuos visokių politinių pakraipų partijos, nors tos partijos ten jokių valdymo teisių ir neturi.

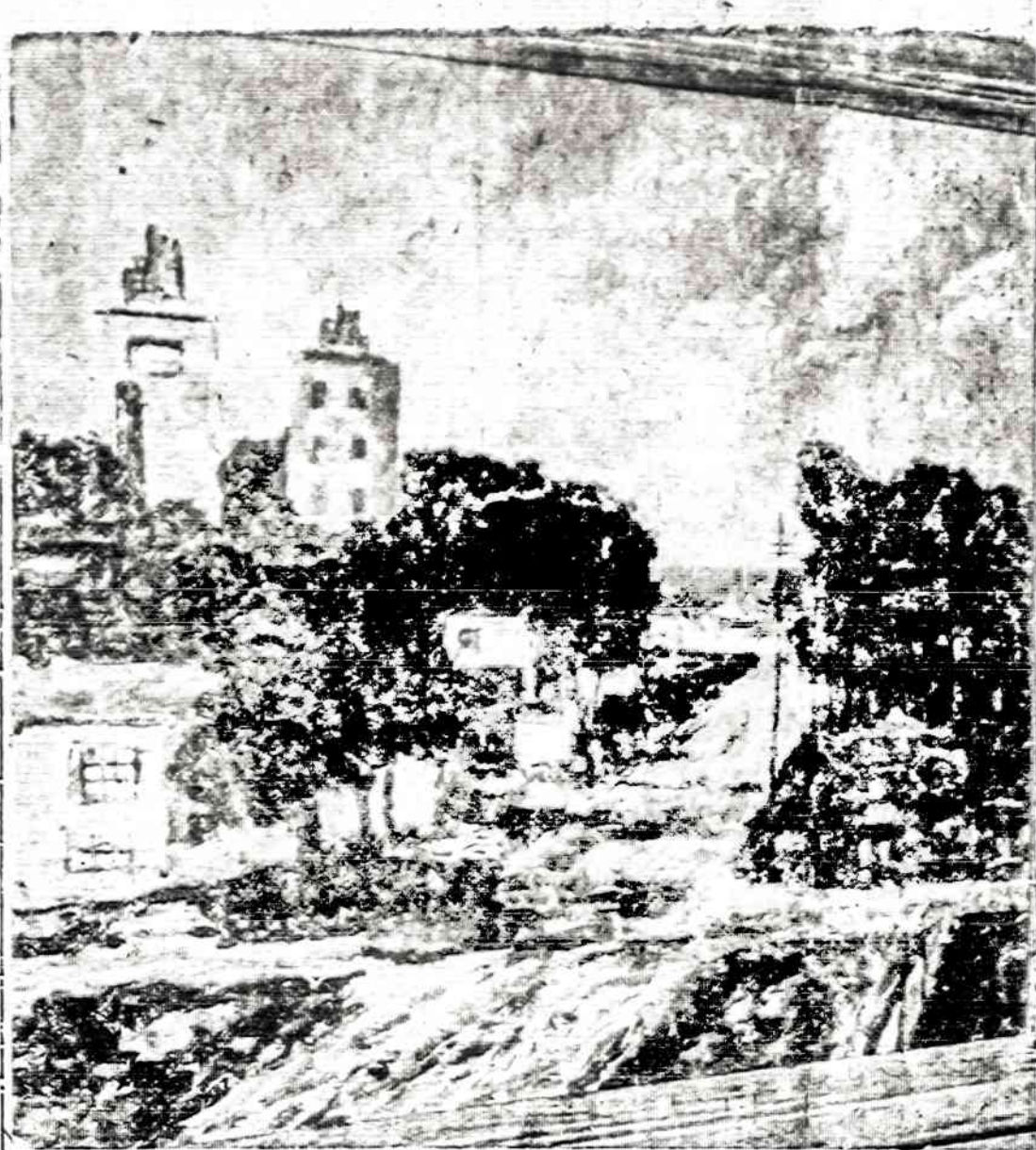
Ant M. Dr. partijos, kurios nedalyvauja valstybinėse funkcijose, atseit — nedirgusia vals žybei, kurioje jos išsisteigios, jų veikla neturi jokios reikšmės, ir jos ribojasi tik savo varde. Tenka labai nustebti girdint jį tokių naiių filosofavimą. Berods, čia, Amerikoje mums visiems begyvenantiems lietuviams buvo gana aišku ką mūsų buvusios nepriklausomos Lietuvos politinės partijos ėmėsi veikti. Nei viena iš tų atsikūrusių partijų nesiryžo ir nesiryžta kištis į betkokias Amerikos valdymo funkcijas, arba politikuoti kaip atskiras padalinys. Visų tų partijų yra tik vienas tikslas — bendromis jėgomis siekti Lietuvos atvadavimo iš komunistiniai rusiškos vergovės. Tam tiksli jai jos yra įsijungusios į du po-

litinius vienetus — į VLIKĄ ir ALTA. Man rodo, kad ir p. M. Dr. turėtų būt aišku, jog tos partijos negyvena vien tik praeities mirażais, nesipeša tarp savęs dėl praeityje jų atliktų darbų, kaip kad M. Dr. savo įvadiniam dėstaloja, o dirba tikrai naudingą politinį darbą.

Eikime toliau. Štai vėl įvadinio autorius mėgina palyginti carinės Rusijos vergovėje pergyventus lietuvių laikus su dabartinės nacionalkomunistinės Rosijos vergove, kuri, anot jo, yra žymiai sunkesnė už pirmąją. Tai lygindamas jis teigia: "Esant tokioms sąlygoms, mūsų išsivikos partijos negali duoti jokio inaišo į dabartinės (-? — J. Z.) Lietuvos politinį gyvenimą".

Tikrai darosi keista, kai pasakaiti tokius DRAUGO įvadinuose svaičiojimus. Įdomu ką galvoja ir pats to straipsnio rašėjas? Gal jis mono, kad tik vienai viena Frontininkų bendruomeninė (Lietuvių Bendruomenė) partija daro tikrai didelį inaišą į dabartinės (taip jis vadina paverktą Lietuvą) Lietuvos gyvenimą, kai pas jos kvieslingai pasiuočiama Bendruomenės vadovų dukterys, ar net ir žmonos, kad tų kvieslingų atliktus lietuvių smaugimo darbus užgirtų? Nors tiesa, kad M. Dr. nepasitūlė nieko kas pakeistų tų politinių partijų "nevykusį darbą", bet iš viso jo straipsnio labai aišku "wo ist Hund begraben". Tokios L. Bendruomenės vadovų politinės avantiūros tikrai nedaro lietuviams jokios garbės, o tik parodo visišką jų naivumą.

Negalima praeiti pro šalių nedirtelėjus net ir į tokius M. Dr. perliukus: "Yra dar viena potenciali dirva (negrūdėjau, kad dirva būtų potenciali, nes dirva yra tik derlinga arba nederlinga, J. Z.) išsivijos partijų darbai — būtent jų gyvenamasis kraštas. Čia joms reikštis netrukdytų nei laiko dimensijos nesutapimas, nei totalinė politinio lauko užurpacija." Tik pamanykit koks prašmatnus išsireikimo tonas, aplipdytas net potencialine dirva, dimensijos nesutapimu ir užurpacija! Iš tokio posakio darosi aišku, kad jo autorius nepajėgia atskirti kas yra darbo padala, ir kas yra užurpacija. Jei jau kalbėti apie totalinę užurpaciją, tai M. Dr. tenka priminti, kad tą užurpaciją vykdo ne tautininkai, ne krikščionys demokratai, ne valstiečiai liaudininkai ir ne socialdemokratai, o tik Bendruomenės sudiktatorėję vadeivai.

M. SILEIKIS Waukegasas

REFIUZNIKAI, DISIDENTAI, LAISVĖS KOVOTOJAI

Čia tenka dar pacituoti labai jau ūkanotą to įvadinio autoriaus citatą: "Tuo tarpu Lėka tik keturios abstrakčios galimybės mūsų partijų veiklos laukai, būtent praeities nepriklausomoji Lietuva, ateities nepriklausomoji Lietuva ir dabarties okupuotoji Lietuva ir dabarties gyvenamasis kraštas" (pavz. Amerika, Kanada ir t. t.). Jei tad išsivijoje partijos yra reikalingos, tai tik tuo pagrindu, kad jos duoda inaišą į vieną (ar daugiau) iš minėtų keturių vietinių valstybinių gyvenimų. Bet kuris gi vienetas būtų šia prasme laimingasis?

Deja, turiu prisipažinti, kad mano makaulė neišneša, kaip siūtos du M. Dr. skaitinius, kitaip tariant — teigimus, suvirškintus. Nemanau, kad ir dauguma DRAUGO skaitytojų juos nelengvai aprėps.

Išvis, perkraatinėjus šiame M. Dr. įvadiniam "Ratai be vežimo" keliamas mintis ir teigimus, tenka suabejoti, ar šio straipsnio autorius tikrai supranta ką jis norėjo konkrečiau pasakyti? Straipsnio užbaigime jis šūktelė: "Kas norėtų tvirtinti priešingai, tam kristų įrodymo našta." Pilnai sutinku pasiimti tą našatę, bet tik su viena sąlyga, kad kalbėtume be jokių dimensijų sutapimo, užurpacijų ir abstrakcijų.

Refiuznikai yra žydai, norį apieisti Sovietų Sąjungą. Disidentai yra žmonės, norį, jog Sovietų Sąjunga laikytųsi savo konstitucijos. Laisvės kovotojai yra asmenys, kovoją prieš Sovietų Sąjungos okupaciją ir smurtą.

Iki Brežnevo laikų žydai buvo privilegijuota tauta Sovietijoje. Disidentai yra didelis dalim išimokslinė ir iešką sau geresnių profesinių ir kūrybinių sąlygų. Laisvės kovotojai, kaip kad Lietuvos partizanai, iš Sovietų patyrė tik terorą ir naikinimą. Jei pirmos dvi grupės tesiekia tik reformą Sovietų sistemoje, kurioje įgalintų norinčių emigruoti žydų lengvesnį išvykimą ir pasi- liekančių žydų pilietinių teisių apgynimą, mokslininkų bei menininkų asmeniškių laisvių praplėtimą, tai trečioji grupė siekia savo kraštą nepriklausomybę.

Tos trys grupės gali bendradarbiauti. Tik pirmųjų dviejų grupių tikslai yra ribotesni ir savanaudiškesni. Praradę privilegijas žydai ir švietuoliai nebūtinai nori remti tautinio išsilaivinimo judėjimą, nes nežinia ar tas judėjimas laimės ir, jei laimės, ar tuomet jis bus jiems geresnis negu rusiškas režimas. Kaip kad ukraiņiečių laisvės kovotojas Valentin Moroz pasakė: "Mes turim daug žmonių, kurie, gerai atsiliepe apie Ukrainą, tuojau padaro tris nusilenkimus Rusijai".

Lietuvių tarpe išsivijoje mes neturime tokio gilaus intelektualo laisvės kovotojo, ne eniai išsilaivinusio, iš Sovietų kalėjimų, kaip kad Moroz. Bet mes turime eilinius laisvės kovotojus, kaip kad Kudirką, Šakalį, Brazinskus.

Iš kitos pusės, mes turime refiuznikus Jurašas, aplidusius Lietuvą Iz ačio vizomis, ir disidentą Tomą Venclovą. Jų pareikimai yra skirtingi nuo Kudirkos, Šakalio, Brazinskų. Jie nesėdėjo kalėjimuose ir ilgą laiką rusiška sistema buvo nauadinga. Esmėje, jie kovoją už žmogaus teisių praplėtimą Sovietijoje, o ne prieš Lietuvos okupaciją. Ši pozicija yra nusiskriaustos privilegijuotos mažumos apeliacija į rusų ir pasaulio sąžinę, bet ne paverptos taautos, sutartinis šauksimas, prasiveržiusis šiandien per pagrindžio spaudą.

Savo laiku VLIKas parodė gal net svarbesnį dėmesį mūsų refiuznikams ir disidentams, negu laisvės kovotojams. Tai buvo viena iš svarbių priežasčių, kodėl VLIKE buvo padarytos formos ir dabar dėmesys vėl akreiptas į laisvės kovotojų balsus. ALTA visą laiką būdėjo ir tebedu Lietuvos laisvės kovos postė. Tačiau Lietuvos Bendruomenė sutapatino savo pažiūras su refiuznikais ir disidentais.

Štai, pažvelkime į Lietuvių Fondo finansuotą vyriškos gimties Lietuvos numerį, skirtą mėninių Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai. (Kodėl šiais moterų išsilaivymo laikais tas žurnalas tebeturi likti tik vyriškų, o ne visuotiniu lietuvišku — Lituanian?) Pagrindinį straipsnį ir dar savo atsiminimus parašė Vakarais atvykęs 1977 metais Tomas Venclova, kuris 1960 metais gavo diplomą Vilniaus universitete.

Venclova neatsižymi minčių logiškų dėstymu, tačiau visvien galima išvesti pagrindines išvadas. Venclova džiaugiasi, kad dabar, nors ir sunkiose sąlygose, "universitetas tarnauja savo tautai", "yra didelis padidėjimas ir dar savo atsiminimus parašė šiuo laiku 17,000 studentų yra įsirašę (tik 8,700 dieminių sesijų), iš jų 83% oficialiai laikomi lietuvišiais", "keturių šimtų metų sukaktis Vilniaus universiteto yra išskilmė kiekvienam lietuviui — namuose ir egzilyje..." Taip pat Venclova primena, jog kai iš lenkų Lietuvos buvo atgautas Vilnius, "abi pusės — lenkai ir lietuviai — parodė nacionaliz-

ma, kuris priartėjo prie šovinizmo". Gi savo atsiminimuose Venclova sako, kad "emigrantiška spauda pabrėžia universiteto rusifikaciją", gi "dabar, rusifikacija nelabai pakili, tėra kelios rusiškos grupės ir kelios rusiškos paskaitos, bet jų skaičius lieka sulig nesvarbus".

"Daug metų praėjo, bet aš prisimenu universitetą, kur mintis nenutrinama. Gal būt tai yra gero universiteto aptarimas. Dabar universitetas padvigubėjo dydžiu, jo klasės ir kiemai yra perpildyti. Kai kurie tariamai neoficialūs festivaliai, "pogrindžio" teatras ir kitoks bekenksmis pasilinksminimas yra leidžiami. Totalitarinė edukacinė mašina laukiama pagaminti — ir dažnai pagamina — siaurai galvojančius specialistus, beveidžius "optimistus" ir provincinius snobus. Tikras istorikas, filosofas ar literatūros mokslininkas yra laikomas nelaimingu atsitikimu, bet visdėto tokie nelaimingi atsitikimai pasitaiko ir toliau tęsiasi. Mano mokslo draugai dirba gimnazijose, leidyklose, mokslių akademijoje, keli yra centriniame komitete, keli kalėjime, keli New Yorke. Dabar aš esu atskirtas nuo universiteto dvėjais kontinentais ir vienu okeanu (žiūrint į rytus ar į vakarus, nedaro skirtumo). Aš žinau, jo jo studentai, nežiūrint visko, daugiau panašūs į mano draugus iš 1956 metų. Jų yra daugiau. Tai viskas."

Juožas Nendriūnas (Bus daugiau)

Ateities tiltas

TĖVYNĖS MEILĖS MOTYVAS "MILŽINKAPYJE"

Vinco Krėvės kūrinyje "Milžinkapis" yra daug tėvynės meilės pavyzdžių. Vienas iš jų yra Zubrio pasiryžimas nugalėti priešus. Matydamas, kad pilis pavojuje, jis taip pasakė: — Geriau jaunas žūsiu, laisvą galvą dėsiu, negu vergu kryžiuo čiams teksiu... Dievai aukščiausiai, Perkūne galingiausias, nunešk mane tik į Nemunėlį, kad nesijuoktų priešininkai, jog netiketai mane užlupo, lengvai nugalėjo... Bėki, bėki, žirgeli, nunešk mane bernelį, kad tik į Nemunėlį. Kitas pavyzdys yra Kriokio

noras savo tautą išlaikyti, negalvojančiam apie savo gyvybę. Meiluzė to paties norėjo.

Ir prabilo Krioklys, jauniausias Mykio sūnelis, ir prakalbėjo Meiluzė, drąsioji Lietuvos mergelė:

— Vyrai, pabijokite Perkūno, jei nesigėdite žmonių. Ko jūs tylite, kodėl nenušate praeiktu šunų, kurie loja ant jūsų? Argi mūsų buit's, gyvastis brangesnė jums už laisvą tėvynę?...

Kriokys nusizūdė, kad tėvynė būtų apginta.

— Vai vyrai, jei jūs bijote priešininko, tai aš jo nebijau. — suriko Krioklys. Ir pasiraivė jaunasis ir pasitempė; nukrito nuo jo rankšėčiai, kaip lapai rudens metu nuo medžių. Stverė jis iš rankų kryžiuočio, kuris arčiausiai buvo, smeigeną, bet tasai ne išleido ginklo, tik giliai įsmeigė jaunon krūtinėn.

Zubrys nužudė Meiluzę, kad jie galėtų kovoti laisvai su kryžiuočiais.

Soko jaunas Zubrys, stverė rankon mikių kilpinėlių, dėjo aitrai vylytėlę ir sovė ten, kur mergelė gailiai verkė.

Ne priešininkui taikė, tik savo mieliausios širdin. Ir grįvo mergelė, kaip pakirsta žafoji liepelė, žodžio daugiau nepratarus.

Kirklių giminė paaukojo daug, gindami kraštą ir pilį nuo kryžiuočių.

Andrius Plienai VII kl. (Iš Ateities tilto)

Jo darbas nelengvas — reikia išsita pamainą išsėdėti. (Iš neparuostų rankraščių)

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Bam Looser!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATORA, lietuvių literatūros, menų ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikliais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo broužių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buitės literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vietiniai įvokičių kalba. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprisrių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zocenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmofingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737
V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• KUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakara.
Šeikmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakar.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas
Tel. 476-2206

Inž. LIŪDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip
IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,
parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.
Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$43.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 8.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$48.00
	pusei metų	\$26.00
Chicago ir priemiesčiuose:	Naujienos čia kasdien, šiek tiek metams	\$45.00 sekmadieniais, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6108.
	trims mėnesiams	\$12.00 (L. 60608. Telef. 421-6108.)
	vienam mėnesiui	\$5.00
Kitose JAV vietose:	P pinigų reikia siųsti pašto Money	
metams	\$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadieniais, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Prisimins lietuvius lietuvių apylinkėje

Rytoj, šeštadienį, liepos 11 d., lygiai vidurdienį, čia-giečiai atvyks į lietuvių apgyventą Marquette Parką, pasižiūrės kaip lietuviai gyvena ir kaip jie šiais neramiais laikais tvarko visuomeninius, savo ūkio ir apylinkės reikalus.

Palyginus, Chicagoje lietuvių nedaug. Jeigu jie gyventų vienoje apylinkėje, tai tada susidarytų didelis skaičius, bet lietuviai yra išsimetę po visas miesto dalis ir priemiesčius. Chicagoje buvo kelios lietuvių kolonijos. Pati seniausioji lietuvių kolonija buvo šiaurės vakarinėje miesto dalyje, nuo 10-tos gatvės iki North Avenue. Vėliau lietuviai apsigyveno 18-tos gatvės kolonijoje ir Humboldt Parko apylinkėse. Dar vėliau persimetė į Bridgeportą ir Brighton Parką. Dar vėliau pradėjo stiprintis Marquette Parke, o dabar ramiai gyventi norintieji persimetė į pietų vakarus, bet vienos stipresnės kolonijos jie dar nesudarė.

Vakar miestas uždarė 35 Humboldt Parko smukles. Degtinės ir alaus pardavinėtojai neprisilaikė taisyklių, apgaudinėjo žmones. Teisėjai jau pradėjo skirti dideles bausmes smuklių savininkams, bet nubaustųjų tarpe nėra nė vieno lietuviu. Daugumoje nubausti lotynoamerikiečiai biznieriiai. Lietuviai smuklininkai nenubausti, nes ten lietuviškų smuklių jau nėra. Ten nėra ir lietuvių. Vienas kitas dar gyvena savo namuose, bet kiti jau persimetė į kitas kolonijas ar patraukė į pietų vakarus.

Sumažėjo 18-tos gatvės, Bridgeporto, Brighton Parko ir Town of Lake lietuvių kolonijos. Jaunimas išsikėlė kitur, o seniai suserga ir išmiršta. Aštuonioliktos gatvės kolonijoje lietuvių statyta Dievo Apvaizdos bažnyčia jau yra meksikiečių žinioje. Keli bažnyčia padėję statyti seniai eina melstis į čekų bažnyčią, nes meksikiečiai, užvaldę Dievo Apvaizdos bažnyčią, įvedė kitokią tvarką. Melstis savo bažnyčioje atėję seniai randa, kad ištisus dešimtmečius turėtas savo vietas jie jau prarado.

Dabartiniu metu pati stipriausioji lietuvių kolonija yra Marquette Parkas. Jie dar turi savo sukurtas įstaigas, puoštas gatves ir darželius. Kol sukurtos verslo įstaigos dirbo ranka rankon su lietuviiais, tai buvo pinigų,

gerų patarnavimų ir prekių, bet kai tas bendras darbas pradėjo atšalti, tai Marquette Parkas pamažu pradeda keistis. Prieš Marquette Parką jau keliais atvejais tvarkos priešai bandė kėsintis, bet lietuviai iki šio meto mokėjo apsiginti. Į Marquette Parką pradėjo veržtis kitataučiai ir kitaspalviai, bet kai lietuviai buvo nutarę iš Marquette Parko nebėgti, tai kitaodžiai čia kojos neįkėlė.

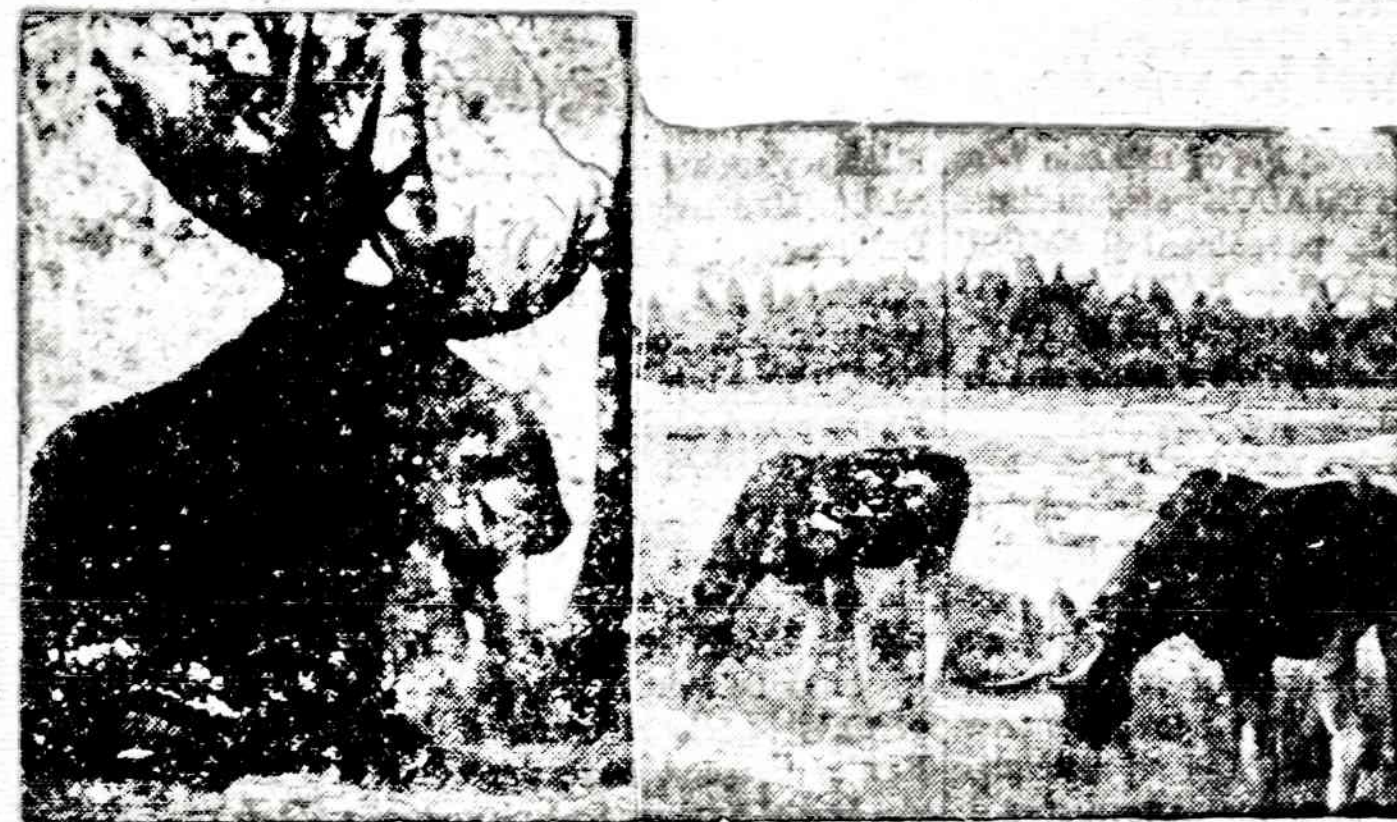
Marquette Parke lietuvių yra daug, bet nereikia manyti, kad lietuviai vieni tą sritį būtų apgyvenę. Lietuviai rado čia kitataučių, kai atsikėlė į šios srities balas; kitataučių čia yra gana daug ir šiandien. Bet jie lietuvius pažino, juos pamėgo ir jais pasitiki. Jie žino, kad lietuvis laikosi žodžio, gretai savo nuomonės nekeičia, apie namą palaiko švarą, geles ir žalią žolę. Kitataučiai ateina į Marquette Parką pasimokyti, kaip lietuviai gyvena. Marquette Parke yra lietuviškų krautuvių, advokatų, daktarų, ligoninė, Midland taupymo įstaiga, mokykla, dirbtuvės ir kirpyklos.

Marquette Parko lietuviai turi demokratą Frank Savicką, kuris yra Marquette Parko komiteto atstovas, senatorius, įtakingas Darbo komiteto narys, Parko reikalų tvarkytojas ir kitų įvairių Chicago savivaldybės komitetų atstovas. Jis daug padeda Chicago lietuviams, o kai kyla reikalas, tai jis daugiau padeda, negu bet kuris kitas apylinkės atstovas. Jis labai gerai pažįsta miesto reikalus, tai žino į ką kreiptis.

Lietuviai turi aldermaną Frank Brady, kuris gerai pažįsta Marquette Parko lietuvius ir glaudžiai su jais bendradarbiauja. Juodžiai jį nušauti norėjo, bet jis, ligoninėje šratus išėmęs, smogikų nepabijojė. Jis visus šovikus surado ir juos ilgiems metams patupdė į kalėjimą. Jis glaudžiai bendradarbiauja su senatoriumi Savicku ir rūpinasi Marquette Parku ir čia gyvenančiais lietuviiais. Jiedu labai daug prisidėjo, kad būtų pabaigti darbai Lithuanian Plaza Court gatvėje, kur yra didokas skaičius lietuviškų įstaigų. Prezidentas Reaganas pradėjo šilniais valstijos rinkiminių kampanijų Marquette Parke. Gubernatorius Thompson niekad neįkeldavo kojos į Marquette Parką, bet jis atvyko į Marquette Parką, čia pasitiko Reaganą ir nuvedė jį į Ramunę ramiai pasikalbėti apie rinkiminius reikalus. O kad sužinotų apie lietuvių reikalus, prie puoduko kavos su pyragaičiais, jis apklausinėjo, ko lietuviai iš Amerikos politikų pageidautų. Ramunės savininkė jiems trumpai ir aiškiai atsakė, kad lietuviai nori Lietuvai laisvės. Laimėsite, jeigu ne tik pridėsite lietuviams padėti, bet vėliau, kai būsite išrinkti, tai ryžkitės lietuviams padėti. Reaganas su Thompsonu nustebo lietuvių moterų reikalavimais, bet jie ryžosi nepadaryti klaidos ir laikytis lietuviams duoto pažado.

Visa tai labai gražu, bet Marquette Parke tvarką palaiko ir reikalus tvarko senatorius Savickas ir aldermanas Brady. Chicago lietuviai šeštadienį privalo būti Lithuanian Plaza Court gatvėje, pasiklausti ne tik senatoriaus Savicko su aldermanu Brady, bet išgirsti ir burmistrės Jane Byrne ir vieno kito svečio, atvykusio į Marquette Parką pasižiūrėti kaip lietuviai tvarko Marquette Parką, gina savo apylinkę nuo tvarkos ardytojų ir turto naikintojų.

Marquetteparkiečiai, dideli ir maži, šeštadienio vidurdienį privalo būti Lithuanian Plaza Court srityje ir parodyti atėjusiems kitų sričių atstovams, kad vietos gyventojai gina Marquette Parką, nes turi teisę gyventi šiame dideliame mieste ir naudotis jo teikiamomis gėrybėmis bei laisvėmis.

Nidos briedžiai

V. KAROSAS

RELIGIJOS VAIDMUO LIETUVOS LAISVĖS KOVOJE

(Tęsinys)

Savo tolimesniame pokalbyje su Vakarų korespondentais disidentų pripažino: „Jog LKB Kroniką daug prisidėjo prie išnešimo Lietuvos klausimo ir pasaulio viešumą, bet Vakarai yra klaidinami, jei yra supažindinami tik su LKB Kronika“.

Trumpais bruožais imant, Lietuvoje susidarė trys pagrindinės idėjinės srovės: religiniai katalikiška, tautiniai nacionalistinė ir kairioji socialistinė, kurių kiekviena pretenduoja į pirmavimą ir vadovavimą Lietuvos laisvės kovai. Verta pabrėžti, kad anglosaksų vakarietiškos demokratijos idėjos, silpnai reiškiasi lietuvių tautoje, nors tereitiškai imant jos turėtų pirmauti.

Sudarę bendrą idėjinio pasiskirstymo vaizdą lietuvių tautoje, turėsime grįžti prie religinės kovos aptarimo, kuri, dėl susidariusių pokarinių sąlygų, veik išimtinai sutampa su katalikybe, kaip dominuojančia religija lietuvių tautoje.

Visa eilė žinovų ir mokslininkų, kaip prof. St. Vardys, prof. T. Remeikis savo veikaluose ir daugelio autorių studijose ir straipsniuose, aptardami katalikiško pogrindžio platų pasireiškimą, apibūdina šį reiškinį kaip dvasinį tautos atgimimą, kuris istoriniai rišamas su pirmuoju tautiniu atgimimu bei viltimi vėl atgauti nepriklausomybę ir laisvę. Visai išleidžiamas iš akių faktas, kad Vakaruose aplama, lietuviškoje išeivijoje iš skirtinai, ta pati katalikybe, kaip ir kitos religijos, pergyvena didžiausią krizę.

Vakarų mokslininkai yra atkreipę savo dėmesį į šį reiškinį,

lygindami Vakarų ir Rytų Europos religijų padėtį, ypatingai išryškindami Lenkijos religijos gyvybingumą. Mokslininkai atidengė savotišką paradoksą. Vakaruose, klestint demokratinėms laisvėms ir pasiekus aukštą gerbūvio lygį, religinis gyvenimas aiškiai smunka, nors Bažnyčios naudojasi pilnomis laisvėmis, yra gerai aprūpintos ekonominiu, yra įvestos privalomos tikybės pamokos mokyklose (išskyrus JAV), veik visai išnyko aštrūs išpuoliai prieš religijas spaudoje ir viešame gyvenime. Nepagailima respekto visoms Bažnyčioms ir net mažoms religijoms bendruomenėms, bet jų įtaka viešame gyvenime, ypačiai politiniame ir kultūriniame, metai iš metų mažėja. Susirūpinę religijų atstovai ieško šio reiškinio išaiškinimo ir prieina išvados, kad per didelės laisvės, aukštas iškilęs gerbūvis kenkia religiniam susikaupimui.

Komunistiniuose kraštuose, ypatingai tuose, kur vyksta nužmus religijų persekiojimas, agyresingas ateistų siautėjimas, tikinčiųjų teisių varžymai ir religijų gynėjus laukia kalėjimai ar koncentracijos stovyklos, ten matome religinį atgimimą. Pogrindžio spauda yra pilna nusiskundimų dėl persekiojimų, bet drauge iškelia tikinčiųjų pasiaukojimą, pasididžiavimą kankinių drąsą ir ištvermę, jų gilų religinį gumu, kuris stiprina silpnuosius tikėjime ir viltyje laimėti kovą.

Išigilinę į pogrindžio katalikišką spaudą, pastebime, kad joje daug kalbama apie laisvę, bet laisvę, bet niekur nerandame pasisakymo už Vakarų demokratinių laisvių įgyvendinimą lietuvių tautoje.

vių tautoje. Panašiai Lietuvių Chartoje, skirtoje lietuvių išeivijai, net neužsiminta apie demokratinės Lietuvos atstatymą, apie demokratinės teises ir laisves, toleranciją, teisę išpažinti bet kurią religiją ar priklausyti bet kuriai ideologijai.

Is čia sektų išvada, kad katalikai, kovodami prieš komunizmą ir sovietinę okupaciją, norėtu R. Katalikų Bažnyčiai užtikrinti pilną dominavimą visame lietuvių tautos gyvenime, kaip tai jau buvo Lietuvos vyskupų paskelbta Romoje 1952 m. išleidus aplinkraščių „Lietuvos Rymo Katalikų Episkopato Direktyvos Katalikams“. Toks katalikų politinis siekis aiškiai susikirstu su Vakarų demokratijų tikslais, kurie, nesdami pavergtoms tautoms demokratijos idėjas, suteikia joms ofenzyvinius idėjinis ginklus prieš totalitarizmą.

Pagal Vakarų demokratijų istorinį patyrimą, kovoje prieš despotizmą, o tuo labiau prieš modernų totalitarizmą, yra būtina apsiginkluoti pranašniais idėjiniais ir materialiniais ginklais, kurių atgyventos epochos atstovai neįstengia sukurti. Kaip matėme iš Vakarų korespondentų pokalbio su lietuvių demokratinio pogrindžio disidentais, atpasakoto „Perspektyvoje“, jie jau samprotauja Vakarų filosofijos kategorijomis ir gan tiksliai nusako religijos vaidmenį lietuvių tautos laisvės kovoje. (Bus daugiau)

bedrovė už 7.3 milijonų dolerių. —Zemės ūkio sekretorius John Block pareiškė spaudai, kad bus vedamos derybos su Sovietų Sąjunga dėl javų pardavimo. Birželio mėnesį vyko susitikimai su Sovietų atstovais Londone. Jiems pranešta, kad JAV šimet parduos Sovietams 6 milijonus metrinų tonų kviečių ir kukurūzų. Dabar galiojanti sutartis baigiasi rugsėjo 30 d.

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SAJŪDIS

(Tęsinys)

Man teko pažinti Vilnių aštuoneriais metais vėliau, bet jis man padarė geresnio įspūdžio. Buvo vienintelis Lietuvos miestas, gyvenęs savu ryškiu ir gyvai pulsavusiu visuomeniniu, sodriai praeities nuspalvintu gyvenimu. Miesto gyventojų tarpe tik neskaitlinga rusų kolonija, visokio plauko valdininkai, jautėsi privilegijuoti; visos kitos tautinės grupės — lenkai, žydai, lietuviai, pradėję pasireikšti gūdai — buvo caro valdžios gujamos mažumos, vienu ar kitu būdu nusiteikusios opoziciniai esančiam režimui ir dažniais atvejais nevengusios kad ir pripuolamo kontakto.

Ypač nebuvo sunku palaikyti santykius tarp įvairių tautų liberalinės inteligentijos, o tas saivaine gyvino visuomeninį pradą ir savotiškai „liberalino“ Vilniaus orą. Bet Vilniuje dar daug kas buvo iš jo feodalinės praeities. Krikščioniškoje Vilniaus visuomenėje tebevyravo bajorija, čia pastoviai apsigyvenusi ir pasiprinama privačiuoju būdu paūžti kaimo „zubrais“, — vis dar pasi-pūtusi, uoniškai konservatyvi, žiūrinti praeitin ir davatiški katalikiška. Tą gana troškų Vilniaus orą bandė gyvinti ir kiek galint moderninti profesinė inteligentija, beveik visa kilusi iš tų

pačių bajorų. Savo tarpe turėjo tokių asmenų, kaip advokatai Tadas Vrublevskis, Zigmantas Jundzilas, St. Baginskis, broliai Vytautas ir Liudvikas Abromavičiai, Nedzialkovskis ir kiti, jau nekalbant apie gana gausią žydų inteligentiją.

Katalikų bažnyčiai Vilniuje visuomet atstovavo lenkiški nusteikęs vyskupas ir rinktinė kapitula, gyvai išlaikę Lenkijos-Lietuvos respublikos tradicijas. Dar ir tuomet jautėsi neginčijamu autoritetu ne tik religinio, bet ir politinio bei visuomeninio gyvenimo reikaluose. Kreiva akim žiūrėjo kartais ir į savąją inteligentiją, kai ne visi ir jos tarpe buvo praktikuoja katalikai. Iš Vilniaus kapitulos lenkiška dvasia plito po visą Vilniaus vyskupiją, pasiekdama ir Kauną; pripuolamas kunigas lietuvis, jei buvo tokiu pasireiškęs, buvo šokdinamas iš vienos parapijos į kitą dar blogesnę.

Kiek kartų kunigas, sakydamas pamokslą vienoje iš 15 Vilniaus bažnyčių, liedavo ir socialinį klausimą, iš „prasto žmogaus“ visuomet būdavo reikalaujama besąlyginio klusnumo savo ponui, pasitenkinimo savo kad ir labai sunkia būkle, pagarbos valdžiai. Kunigas Petras Skarga, dar XVI šimtmetyje per pamokslus tvovęs išdusią mūsų bajoriją, Vilniaus kuniguose nebeturėjo tarkininkų. Vyskupijos vadovybė buvo bent išoriniai lojali ir caro valdžiai. Vyskupas Zveravičius nesusirado pakankamos drąsos ir kartus su dvarininkų atstovais dalyvavo generalgubernatoriaus suruoštoje puotoje paminklo Muravjovui Korikui atidarymo proga.

Krikščioniškoji Vilniaus „liaudis“ buvo pabirusi po visą miestą ar nustumta į jo priemiesčius. Tūkstantai tarnaičių krikščioniškose šeimose ar pas žydų buržuaziją; skalbėjos, siuvėjos, darbininkės fabrikuose ar smulkiuose amatuose, kaip tik nutrukdamos nuo darbo, bėgdavo bažnyčioje, ir ką iš sakyklos išgirdavo, dėdavosi širdin kaip gryną auksą. Jos sudarė ištikimiausius klero legjonus, pasiruošusius bet kada puliti bažnyčios priešus, puliti net tuomet, jei tie priešai darė pastangą lengvinti ir jų nepaprastai sunkią būklę. Jei tarnaitė šeimoje buvo visiškai priklausoma nuo ponios nuotaikų ir malonės, tai skalbėjos, siuvėjos, fabriky darbininkės dirbo už skurdų atlyginimą po 14 valandų ar ir ilgiau.

Kukli Vilniaus pramonė, kuriai atstovavo odų dirbtuvės, plytinės, lentpiuvės ir bravorai, žymią darbininkų dalį traukė iš Vilniui artimos apylinkės — iš Švenčionių, Ašmenos ir Lydos apskričių rytuose, iš Vilniaus ir Trakų apskričių vakaruose, kur bežemių ir mažazemių nuosimtis kaimo gyventojuose buvo ypač didelis. Mano tėviskėje, tik apie 100 km nuo Vilniaus, nebuvo girdėti, kad kas būtų Vilniuje ieškojęs ir radęs darbo. Minėtos Vilniaus įmonės, be nedidelio meistrių ir kvalifikuotų darbininkų skaičiaus, daugiausia dirbo žaliasis kaimas, žmonės su dar mažai paliesta kaimo galvosena, įpročiais ir nuotaiomis. O Vilniaus krašto kultūrinis žmonių lygis Lietuvoje buvo vienas žemiausiųjų. Ir tiems,

tik vakar miestan atėjusiems žmonėms, bažnyčios autoritetas buvo visiškas.

Pats žvaliausias, apsipratęs su miestišku gyvenimu ir jame save jautęs namie, buvo Vilniaus amatininkas. Vilnius garsejo savo amatais jau iš seno. Mano laikais Vilniaus amatininkų dirbiniai turėjo rinką ne tik pačiame mieste: daug kas jų būdavo vežama Rusijon. Vilniaus amatininkas buvo savo profesijos tradicijų ir net miesto istorijos paveldėtojas. Dažnas cechų tebeturėjo įvairiose Vilniaus bažnyčiose reziduojančius savo patronus, savo šventes ir pašventintas vėliavas, nors tai dažno amatininko jau nebeapsaugojo nuo to, kad jis ir į savo patronus, ir ypač į bažnyčios atstovus nebūtų pradėję žiūrėti kritiškai.

Neatsižvelgiant į didelę nuo meistro priklausomybę ir sunkią materialinę padėtį, kuriai buvo vieningesnį savo tarpe, labiau prasilavinę, turėję aiškesnį proletaro garbės pajautimą ir dėl to ryžtingesni. Todėl savaime taip atsitikdavo, kad Vilniuje pradėję dirbti vieni ar kiti socialistų iškodavo amatininkuose ir visų pirma kurlistuose naujos idėjos kovotojų ir jau per juos mezgė ryšius su pramonės įmonių darbininkais. Taip darė ir „lietuviškieji socialdemokratai“.

(Bus daugiau)

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais irištą knygą apie šventąjį Raštą. Pirmi atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisirišimo", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West-haster Community Clinics
Medicinos direktorius
928 S. Marheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra ketvirtadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, bangą 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM bangą.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KILTUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

PALAIKOTA ELEANORA SKUPIENE

Liepos 3 d. nuo širdies smūgio mirė dailininko Antano Skupo-Cooper žmona Eleanora. Buvo pašarvota Lain-Hursen koplyčioje, 5501 N. Ashland Ave. Palaidota liepos 6 d. Bohemian National Cemetery Pulaski-Foster Ave. Velionė buvo gimusi 1911 m. iš bohemių šeimos. Jau nystėje grojo simfoniniame orkestre, kaip smuikininkė.

Paliko liūdinčius vyrą Antaną, Sunų Povilą su šeima.

Kolegai Antanui ir jo šeimai reiškiu giliausią užuojautą.
M. Šileikis

— Kinija nepatenkinta JAV nutarimu parduoti Taivanui Amerikos lėktuvus.

— Sakoma, kad prezidentas Reaganas nelabai patenkintas kaip senatorius Charles Percy tvarko užsienio politikos reikalus. Senatorius aiškina, kad jis savo pozicijoje turi vadovautis sąžine ir bendra JAV nauda, o ne vien savo partijos politiniais apskaičiavimais.

KNOW YOUR HEART
Every hour your heart puts forth enough energy to heat a 150-lb. man to the roof of a 3-story building.
HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMIENĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Nuo
1914 metų

Midland Savings atnaujina taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pastikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$40,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8929 SO. MARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60435
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

5 1/2%

7 1/2%

Passbook Savings.

4 Weeks Savings (Minimum \$500) Certificates

Tipiškas Naujosios Zelandijos gamtos vaizdelis.

ISVYKA Į KRIKŠČIONIJOS CENTRĄ

Mūsų būrelį nuosirdžiai sutinka Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius protonotaras L. Pulaba, džiaugdamasis, kad savo pastogėje gali pasveikinti jaunimą iš vienintelės lietuvių gimnazijos Vakarų pasaulyje ir su juo keliaujančius tautiečius. Čia mumis tėviškai rūpinasi, stengdamasis patenkinti ir menkiausias pageidavimus, paslaugus Kolegijos prorektorius ir ūkio vadovas mons. A. Jonušas. Ekskursininkus autobusu višą laiką lydi kun. Vaisiūnas. Rūpindamas kelių Romos gatvių reorganizavimą ir teikdamas vertingus patarimus su nuolat įpinamu žemaitišku sąmojumi. Lankome didelį įspūdių palikusias katedras, primenančias šiandieninę tikinčiųjų padėtį tėvynėje.

Daug laiko su mumis praleidžiame, važinėdami kartu bei teikiame įvairius pataravimus. Kolegijoje gyvena klierikai: Saulius Kubilius iš Australijos, Kankevičius ir Putrimas iš Kanados bei Danielius Stanickis iš JAV. Per pietus kasdien matomės su Velykų atostogas Villa Litua na leidžiančiais dr. K. J. Čeginsko šeima iš Mencheno ir kelionis lietuvėmis iš JAV. Nuo lat sustinkame ir čia gyvenančius Vak. Europos lietuvių vys-

niui su keletu mokinių, vienam sveiceny sąrybiniui padedant, pavyksta užimti vietą prie pat pravažiavimo tako. Popiežiui priartėjus, jie iškelia plakata, iš tiesia vėliavą, rodo vyčius. Šv. Tevas atpažįsta lietuvius, sustoja, sveikina ir pasikeičia pora sakinių. Atvykęs į vietą, prašo sekretorių paruošti porą sakinių lietuvių kalba, kuriais nori pasveikinti lietuvius. Po kalbos, perskaitytos itališkai D. F. Savaitės mintimis ir apie žmogaus kūno vaizdavimą mene, Šv. Tevas itališkai, lenkiškai, prancūziškai, angliškai, vokiškai, ispaniškai ir portugaliskai sveikina iš tų kraštų ir iš kitur atvykusius piligrimus. Sveikindamas grupes iš Vokietijos, sumini "Schueler und Lehrer des einzigen litauischen Gymnasium in der Bundesrepublik Deutschland" (vienintelės lietuvių gimnazijos mokinius ir mokytojus Vak. Vokietijoje). Baigęs "kai tyti visų grupių sąrašą, itališkai pastebi: "Dabar noriu pasveikinti nedidelį lietuvių jaunimo būrelį jo gimtąja kalba" ir lietuviškai taria: "Nuosirdžiai sveikinu Lietuvių gimnazijos vadovybę ir mokinius. Laiminu jus visus, jūsų šeimas ir visą lietuvių jaunimą". Visa aikštė sužiūra į atsistojusius lietuvius. Mūsų būrelis iškelia plakata, vėliavą, vyčius ir garsiai joja. Prie mūsų pojūčių prisideda artimesnės grupės.

— Prez. Reagano administracija, nežinodama, kur padėti atsistojusius Kubos kriminalistus, pasiūlė juos nuvežti į Guantanamo bazę. Iš ten jie galės laisvai grįžti į Kubą.

— Kinija nepatenkinta JAV nutarimu parduoti Taivanui Amerikos lėktuvus.

SU ŠV. TEVU

Trečiadienį (bl. 13) turime vėl anksti keltis, pusryčiauti ir skubėti į Šv. Tėvo audienciją Šv. Petro aikštėje. Saulėtas ir šiltas oras suvilioja į pasimatymą su Kat. Bažnyčios Galva keičiamaisi tūkstančių žmonių, daugiausia jaunimo. 35-ųjų lietuvių grupelė tokioje minioj tai tik lašas jūroje. Ir tas lašas rado progos atkreipti į save minios ir Šv. Tėvo dėmesį. Šv. Kazimiero kolegijos klierikai paržaminio tautiškių spalvų plakata su įrašu: "Esame lietuviai. Šv. Tėve, Tave mylime". Su juo atvežė ir didžiulę trispalvę bei daug vyčių.

Iš Vatikano rūmų į aikštę atsistojusius Kubos kriminalistus, pasiūlė juos nuvežti į Guantanamo bazę. Iš ten jie galės laisvai grįžti į Kubą.

(Vok. LB. informacija) (neįšnėp sng)

A. + A.

CHARLES BRAZAITIS

Gyv. Marquette Parko apylinkėje, Chicagoje

Mirė 1981 m. liepos 9 d. 3 val. ryto, sulaukęs 89 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Sautoko miestelyje.

Amerikoje išgyveno 69 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Petronėlė, pagal tėvus Simušaitė, dvi dukterys — Jeanne Pozulp, žentas Raymond, ir Estelle Schlipf, žentas Harold, septyni anūkai — Kenneth, Keith su žmona Penny, Kevin su žmona Mary, ir Kerry su žmona Julie Pozulp. Carolyn, Marilyn ir Harold Schlipf, šeši proanūkai — Heather, Keith, Jeremy, Alexandra, Kristen ir Trina Marie Pozulp bei kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko švogeris ir švogerka su šeimomis.

Priklausė Dariaus Girėno Amerikos Legiono postui #271, Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijai ir Lithuanian Chamber of Commerce.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį 1 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Šeštadienį, liepos 14 d., 11 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero Liet. kapinėse.

Visi a.a. Charles Brazaitis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona, dukterys, anūkai, proanūkai, giminės.

Laidotuvių direktorius Donlad A. Petkus. Tel. 476-2345

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTE

DALYSE.

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArda 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArda 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1211

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArda 7-3401

LIETUVIAI DALYVAVO!

Chicago Tribune skaitytojai šį mėnesį birželio 26 d. gal pastebėjo žinią: "The New World Patriotism Day Parade will march..." etc.

Toks paradas tikrai buvo šį mėnesį birželio 27 d. Paradas prasidėjo 10 val. ryto. Žygiavo Michigan gatve nuo Wacker Dr. iki Balbo ir baigėsi Grant Parke, kur vyko programa, kalbos "piknikas". Parade dalyvavo buvo pakviestos Čikagos etninės grupės.

Lietuvių visuomenė gal apibūdinti ne nežinojo, gal dėmesio neatkreipė, tačiau, jei kas paračią stebėjo, turėjo maloniai nusiteikti pamatę atžygiuojančius lietuvius: pirmą buvo nesėmė JAV ir Lietuvos vėliavos su tautinėmis drabužiais apirengusių jaunų mergaičių palyda. Vėlavė nešiai (p. p. J. Bagdžius ir V. Kožica) taip pat pasipuošę tautinėm juostelėm. Toliau 10 moterų (su taut. drabužiais) nešė mižinišką gulsčią Lietuvos vėlavą, o paskui specialiam para do: vežime (float) važiuo jaunimas — "Vyties" taut. šokių grupės šokėjai. Abu vežimo šonus puošė didžiulės raidės: LITHUANIA. Visa lietuvių grupė, nors nedidelė, atrodė gražiai ir vykusiai suplanuota.

Paradas buvo didelis. Lietuviai, pagal eilės numerį ejo beveik gale, todėl pirmųjų grupių neteko matyti. Su orkestrais, puošniais vežimais, skautų ir mokyklų gerai paruoštom grupėm pasirodė Čikagos negrai. Tačiau net jų musulmonų du prabangūs "floatas". Stebotojų daugumą sudarė juodosios rasės žmonės. Jie ypatingai plojo lietuviams. Atrodė, patiko lietuvų vėlavų spalvingumas ir drabužių puošnumas. Tiesė rankutes ir plojo net maži vaikai. Lietuviams žygiuojant pro tribūną, pranešėjas pastebėjo, kad verta atkreipti dėmesį į lietuvių moterų drabužius.

Skaitytojas, be abejo, susidomės, kokių būdu lietuviai susior ganizavo? Istorija yra tokia: Atitinkamos amerikiečių istai

jos priminė p. Kęstutiu Palu mui, kuris turi valdišką tar nių, kad būtų malonu minėti parade matyti ir lietuvius. Kęstutis griežėsi darbe: gavo specialų parado vežimą ir susi rėio su "Vyties" tautinių šokių grupe. Kitą organizavimo darbą atliko jo mamytė p. Aldona Pa lukeitienė. Laiko buvo nedaug, todėl p. Palukaitienė turėjo ge rai padirbėti nuo tarnybos atlie kama laiku. Iš organizacijų pa galbos nesusilaukusi, telefonai susirūšėjo su privačiais asme nimis, moterimis, kurios turi taut. drabužius ir t. t. Kaip pati organizatorė sėkosi, pritarimo ir entuziazmo rado ten, kur, gal būr, mažais tikėjosi.

Šį gražų lietuvių atstovavimą reikia laikyti vienos šeimos pa sėmų rezultatu.

Vėlesniam pasikalbėjime te lėfona, p. Aldona Palukaitienė išklė minčių, kurios vertos lie tuvių visuomenės dėmesio. Jos nuomone, lietuviai turi būti at stovaujami visur, kur atstovau jamos etninės grupės. Tokiais atvečiais turėtų būti užmiršti vi diniai nesutarimai ir po tautine vėliava turėtų sutilti visi, iš skyrus, žinoma, komunistus.

Priminiau p. Palukaitienel, kod didžioji amerikiečių spauda ir televizija į patriotinius rengi nius, kaip ir į šį parada, beveik nekreipia dėmesio, tačiau Chic ago Sun-Times skyrė daug viet os aprašymui ir didelei nuot raukai homoseksualų parado, kuris įvyko š. m. birželio 28 d. Ponia Palukaitienė mano, kad tokiais atvejais reikėtų spaudą ir televiziją bombarduoti tele fonais ir laiškais.

Minutis ne nauja, tačiau iki šiol niekas nieko nesėmė dary ti. Kas nors turėtų būti daroma organizuotai. Čia ypatingai tu rektų pasireikšti jaunimas, gerai mokas kalbą žodžiu ir raštu.

Spauda, kuri dėmesį kreipia tik į sensacijų gaudymą, o nus lepia kas gera ir gražu, nusikals ta skaitytojų demoralizavimu, o labai dažnai atvejais, ir tautinių grupių dirkinimacija.

Delfina Tričienė

TRUMPAI

— **Dėkui P. Bliūdaitis** iš Detroito už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už \$10 auką. Taip pat dėkui A. Stankui, Auroro, Ill., už \$4 auką kalendoriui.

— **Teis. Jonas Kutra, Santa Monica, Cal.**, kiekviena proga paremia Naujienų leidimą. Dėkui už vėringą bendradarbiavimą ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už \$10 auką.

— **Ponia Aleksandra Gerutis, Amsterdam, N. Y.**, pratęsdama ankstybą prenumeratą, savo ge rus linkėjimus atlydėjo \$8 au ška. Dėkui. Taip pat dėkui poniai Annai Tėvainis už prasmingą laišką ir trijų dolerių auką kalendoriui.

— **Petras Dambra iš Čikagos** prietvakarių, kartu su metine prenumerata, atsiuntė penkine už kalendorių. Juozas Navikas iš Hobard, Ind., tuo pat tikslu atsiuntė \$2. Dėkui.

— **Irena Pranckevičiūtė iš Marquette Parko** baigė medicinos slaugių kursą bakalaure laipsniu Illinois universiteto Medical centre. Po metų praktikos tęs studijas magistrės laipsniui. Ji yra veikli lietuvaitė jaunimo sambūriuose, baigusi Pedagogi nį Lituanistikos Institutą.

— **Stasys Merkevičius iš Marquette Parko** prie metinės pre-

numeratos pridėjo \$5 auką Nau jienų paramai. Dėkui.

— **Bruno H. Michels — Miche levičius, Sarasota, Fla.**, vasaros metu išvyko į šiaurę. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsi mą ir už \$5 auką.

— **Young Americans for Free dom** 11-ta konvencija įvyks rug piučio 19-23 d. Park Plaza vieš butyje, Boston, Mass. Dalyvaus žymūs kalbėtojai ir žymūs as menys. Bus pagerbti pamištieji Amerikos didvyriai ir skaitomas specialus prez. Reagano praneši mas.

— **AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SAJUNGOS** 17-ta sis seimas gegužės 23-24 d.d. įvyko Detroito. Naujon valdy bon dvejų metų kadencijai bu vo išrinkti čikagiečiai: pirm. inž. Vaclovas Mažeika, nariai — Me čys Šimkus, Mečys Valiukėnas, Ona Daškevičienė ir Oskaras Kremeris. Sajungos garbės na riainis seimo dalyviai paskelbė du veteranus — Oną Biežienę iš N. Jersey ir niujorkietį Jurgį Kiaunę. Kontrolės komisijoje dar vienai kadencijai liko — P. Didelis, V. Matonis ir V. Gruz dys. ALT Sajungos tarybon nuo latinu nariu pagal statutą iš jūngė buvęs valdybos pirm. A. Mažeika, papildomai buvo išrink ti: V. Senuta iš Bostono, B. Dū da ir J. Mockus iš Los Angeles. Gegužės 23 d. savo posėdį turėjo ir "Vilties" draugijos nariai bei atstovai. Jame dvejų metų ka dencijai buvo perrinkta "Vilties" valdyba, kurią dabar sudaro: pirm. dr. D. Degėsys, vykd. vi cepirm. J. Jurkūnas, vicepirm. A. Laikūnas, K. Pocius, dr. V. Stankus ir A. Švažas, sekr. J. Ju revičius.

— **Liepos 6 d.** Little Company of Mary ligoninėje mirė Lillian Braasch. Gyveno 6729 S. Camp bell Ave. Josios vyras yra para lizuotas ir būna Nursing Home. Apie laidotuves bus pranešta vėliau.

— **PIKNIKE JAV TAUPYMO BONUS**

Zarasiškių klubas

Birželio 27 d. Felikso Padvais ko namuose įvyko Zarasiškių Klubu valdybos posėdis. Proto kolą perskaitė p. Padvaiskas ir buvo priimtas. Kasininkas p. Krumplys pranešė, kad iš buvusio banketo pelno buvo per \$200.

Buvo aptarta klubo gegužinė, kuri įvyks rugpiučio 16 d. Vy čių saleje, 2455 W. 47 gatvė. Bu vo pasiskirstyta parengimo dar bais, užsakyti muzikantai. Salė jau užsakyta kitiems metams. Š. m. balandžio 25 d. Jezuitų ko plyčioje buvo atnašautos šv. Mi šios už mirusius klubo narius.

Prof. Adomo Varno pamink lui statyti buvo iš kasos paskir ta \$250. M. Šileikis pranešė, kad yra sudarytas Komitetas aukoms rinkti ir tariamasi su skulp torium R. Mazoliausku dėl pa minklo projekto.

Kadangi tą dieną posėdis su tapo su p. Felikso Padvaisko gimtadieniu, tai ponia Padvais kienė paruošė šnaukus pietus. Sugiedota "Ilgiausių Metų" ir palinkėta sukaktuvininkui ge riausios sveikatos.

Koresp.

PERSONAL Asmenų ieško

IEŠKO SILTOS VIETOS

Šioj šiaurės Amerikos lietuvių kolonijoj labai šalta, daug snie go iškrinta, reikia daug kasti. Norėčiau apsigyventi, kur šil čiau, nėra sniego ir nereikia jo kasti. Man reikalingas vienas miegamasis. Prašau rašyti:

Box 253
c/o Naujienos
1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS BUTAS

Marquette Parke prie 65-tos ir Washtenaw. Tik suaugusiems išnuomojamas didelis, apšildomas 5 kambarių butas. Skambinti 636-9633

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

BUDGET SEWER AND PLUMBING

ANY RODDING AND DRAINING — \$30.

If not open — no charge.

CALL 656-8387

T & F SEWERAGE & PLUMBING

Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements.

523-1962

AA Gas Equipment Heating Serv.

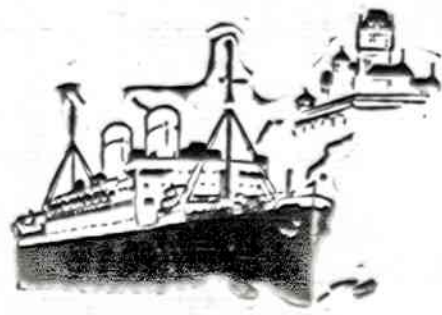
Air Conditioning - Refrigeration - Sheet Metal - Boilers Installation and Repairs
24 Hour Emergency Service
Licensed - Bonded - Insured
721-9555 625 E. 103 St.

COMPLETE LAWN MAINTENANCE SERVICE

NO JOB TOO SMALL, NOR TOO BIG.
Call 331-9874
After 6 — 233-6211

MOBILE MECHANIC SPECIALIST

Full Automobile Repair
Parts and Labor Guaranteed.
Done at Your Location
24 Hour Phone
272-6300

REAL ESTATE

Home, Land — Paradvimui REAL ESTATE FOR SALE

PAKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

2 NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL
VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

73-ėios ir Richmond 6 kamb. (3 miegami), mūrinis, garažas, šildymas gasu. Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ros ir Washtenaw 5 kamb. (2 miegami), mūrinis. 2 mašinų garažas. \$31,500.

59-tos ir Pulaski 3 butų apyngai mūrinis, modernus. Šildymas gasu. Geros nuomos.

62-ros ir Artesian 4 butų mūrinis. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

55-tos ir Kedzie 5 butų mūrinis su garažu. Pajamų \$13,000. Savininkas duoda paskolą iš 12%.

Marquette Parko apyl. liuksusinis 12 butų, pajamos virš \$33,000. Savininko paskola rmtam pirkėjui.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 puseičiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING

Alumini. langai, durys, medžio apmušimai. Stalauz darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.

FETINGS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8805

Dengiamie ir taisyse visu riu stogus. Uz darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Lairodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiniam aparate.

Namas Marquette Parke, 7 kambarių, 4 miegami, 2 1/2 vonios ir baigtas rūsys, 2 maš. garažas. Arti bažnyčios, krautuvių ir susiekimo. Prieinama kaina.

Tel.: 434-1368 arba 436-4655

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapalis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8454

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadienis nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadieni nuo 9 val. ryto iki 12 val. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, July 10, 1981

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH GUARANTEED NO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628
PETRAS KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-3 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURCS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išskirtinai tarnaujanti jau per 82 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėto daugiau kaip ASTUOGNIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nedeško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam suknelio mokslo ir ju gyvenimo pažadai.

SLA — raktus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sunaš temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA knopų veikėjus jie jums mielai pagelbės ir SLA išrašys!

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
287 W. 30th St.
Tel. (212) 643-2218